

כללים לביצוע בדיקות חוסן PENETRATION TESTS

גרסה 1.1

מסמך זה כולל מידע השייך לממשל זמין, רשות התקשוב הממשלתי. כל חשיפה, שימוש או העתקה של מסמך זה או חלקים ממנו – ללא קבלת אישור בכתב ממנהל מערך סייבר ואבטחת מידע בממשל זמין – אסורה בהחלט. מסמך זה מיועד לעובדי ממשל זמין ולקוחותיו

מעקב גרסאות

מס"ד	תאריך	עודכן על ידי	תיאור השינויים
1.0	29.11.2015	אופיר יהב	גרסא ראשונה לאחר הסבה לתבנית ממשל זמין. כוללת את כל התיקונים, השינויים והתוספות אשר נכנסו עד לגירסה 0.3 כולל.
1.1	14.7.2016	יוגב מזרחי	הבהרה לגבי פירוט הרכיבים הנבדקים. סעיף 5.2.6 (בגירסה הקודמת היה בסעיף 5.2.4). + הערות נוספות שביקש להכניס מנהל תחום בדיקות אפליקציה ר' הודעת דוא"ל מה- 14.7.2016

נתוני גרסת המסמך

גורם	תפקיד	שם מלא	תאריך	חתימה
נערכה ע"י	ראש תחום בדיקות חדירות	יוגב מזרחי	14.7.2016	(חתימה)
אושרה ע"י	מנהל מערך סייבר ואבט"מ	אברהם זרוק	25.7.2016	(חתימה)

תוכן עניינים

4.....	כללי	.1
4.....	הגדרות	.2
4.....	תרחישי איום	.3
5.....	מטרת בדיקת החוסן	4.
5.....	הנחיות לביצוע הבדיקה	.5
5.....	תיחום והיקף הבדיקה	5.1
5.....	מידע מקדים ומהלך הבדיקה	5.2
6.....	שלבי הבדיקה	.6
6.....	מצב פסיבי	6.1
7.....	מצב אקטיבי	6.2
11.....	תאימות לתקן PCI	.7
12.....	דיווח	.8

1. כללי

מסמך זה מהווה קובץ הנחיות כללי לביצוע בדיקות חדירה למערכות המתארחות בממשל זמין. ממשל זמין או כל לקוח מטעמו אינו מנחה את מבצע הבדיקה. באחריות הבודק להכיר את הבעיות, המגמות, והחידושים האחרונים בתחום אבטחת המידע. יחד עם זאת יש לבצע בין היתר גם את הבדיקות המופיעות במסמך זה (לפי רלוונטיות הנושאים).

2. הגדרות

מבצע הבדיקה - בודק או צוות בודקים המיומנים בביצוע בדיקת יישומים אשר נתבקשו לבדוק את חוסן היישום המאוכסן בממשל זמין.
איום (THREAT) - מקור למצבים בעלי פוטנציאל לגרימת הפסד/נזק למערכות תשתיות, לכליות, חברתיות, צבאיות או ממשלתיות.
פגיעות (VULNERABILITY) - מידת הנזק הצפויה לרכיבים שונים של המערכת המאוימת במקרה שיתממש תרחיש איום.

3. תרחישי איום

- 3.1 תוקף באינטרנט ללא הרשאות ניהול מצליח לפרסם תוכן המכיל קוד עוין באתר הנבדק
- 3.2 תוקף גונב פרטים של משתמשי המערכת
- 3.3 תוקף משתמש בתשתיות המערכת לצורך פעילות זדונית או פלילית
- 3.4 תוקף באינטרנט משנה את מראה האתר
- 3.5 תוקף באינטרנט מפרסם מידע שגוי באתר
- 3.6 תוקף פוגע בזמינות המערכת
- 3.7 תוקף מנצל את המערכת לצורך תקיפת מערכת אחרת
- 3.8 תוקף לומד פרטים על תשתיות המערכת או תשתיות ממשל זמין

4. מטרת בדיקת החוסן

קבלת תמונת מצב עדכנית ואמיתית המשקפת את מצב אבטחת המידע בהיבט החוסן האפליקטיבי במערכת הנבדקת באופן שתאפשר לממשל זמין:

- 4.1 לזהות כשלים הנובעים מתכנון ו/או יישום לקוי של מדיניות אבטחת המידע במערכת.
- 4.2 לאפשר לממשל זמין לבצע הערכת הסיכונים ולהגדיר את רמת חומרתם.
- 4.3 ליישם המלצות באופן שיאפשר את צמצום הסיכוי למימוש החשיפה לפגיעה במערכות הארגון.
- 4.4 לבצע הערכה של הדרישות ליישום ההמלצות.

5. הנחיות לביצוע הבדיקה

5.1 תיחום והיקף הבדיקה

ע"מ שתבצע בדיקה מוצלחת חשוב להקפיד על הכללים הבאים:

- 5.1.1 על הבדיקה להתבצע בסביבת ייצור או סביבת Staging הזזה לה לאחר הקפאת תצורה.
- 5.1.2 מאמצי הבדיקה יתרכזו בניסיון לממש את התרחישים שיוגדרו בתחילת הבדיקה
- 5.1.3 הבדיקה חייבת להיות בלתי תלויה, כלומר בדיקת Black Box
- 5.1.4 אין להסתמך רק על כלים אוטומטיים אלא יש לבצע גם בדיקות ידניות.
- 5.1.5 באחריות הספק לבצע בדיקה מקצועית ומקיפה על פי מתודולוגיה שתוצג לפני הבדיקה על ידי הלקוח ותאושר על ידי ממשל זמין.
- 5.1.6 הבדיקה תבצע משרדי ממשל זמין ותתואם מול אנשי ממשל זמין

5.2 מידע מקדים ומהלך הבדיקה

- 5.2.1 הבדיקה תבצע על ידי בודקים מיומנים ועל ידי שימוש בכלל הכלים והאמצעים העומדים לרשות המבצע.

- 5.2.2. הבדיקה תתבצע מכתובת IP קבועה בבעלות מבצע הבדיקה. הכתובת תהיה מוקצית לבודקים בלבדי ולא תשמש למשימות אחרות.
- 5.2.3. כאשר קיים חשש כי פעולה מסוימת עלולה ליצור נזק כלשהו ליישום, באחריותו לתאם זאת עם אחראי המערכת וצוות אבטחת המידע באמצעות מנהל הפרויקט האחראי.
- 5.2.4. באחריות צוות אירוח ממשל זמין להקשיח את המערכות הנבדקות טרם ביצוע הבדיקות.
- 5.2.5. על הלקוח לבדוק את הקשחות השרת במסגרת גבולות הגישה שניתנה לו אל השרת ומשאביו. הלקוח לא יקבל גישה פיזית לשרת למעט במקרים חריגים המחייבים קבלת אישור מנהל מערך הגנה בסייבר.
- 5.2.6. יש לבדוק ולציין בדוח בין היתר את הנושאים הבאים:
- 5.2.6.1. מידע שנאסף אודות המערכת כפי שהתברר במהלך הבדיקה:**
- א. שם המערכת
 - ב. סוג המערכת (WEB, Client/Server וכו')
 - ג. תיאור המערכת
 - ד. צורת ההזדהות למערכת
- 5.2.6.2. פירוט כל רכיבי המערכת שנבחנו בפועל במהלך הבדיקה, לדוגמא:
- א. שרת WEB
 - ב. שירות WCF
 - ג. ממשקים למערכות אחרות
- 5.2.6.3. רשימת הממצאים, מקורם והמלצות לתיקון.

6. שלבי הבדיקה

6.1 מצב פסיבי

בשלב זה הבודק ינסה להבין את הלוגיקה האפליקטיבית על ידי שיטוט כמשתמש רגיל. ניתן להשתמש בשלב זה בכלי בדיקה כגון Web Application Proxy לסקירת בקשות / תשובות HTTP.

בדיקות לביצוע:

- 6.1.1 שימוש ב- Robots, Spiders, Crawlers
- 6.1.2 גילוי מידע רגיש על ידי שימוש במנועי חיפוש כמו גוגל (במידה והמערכת פתוחה לעולם)
- 6.1.3 גילוי משאבי המערכת כגון סוגי שרתי WEB
- 6.1.4 גילוי של גרסאות קודמות / קבצים ישנים אשרו הועתקו מסביבות פיתוח/ בדיקות
- 6.1.5 ביצוע אנליזה להודעות שגיאה

בסיום שלב זה יש להבין את כלל דרכי הגישה למערכת (Parameters, HTTP headers, cookies, וכו'). המטרה כאן הינה מיפוי של דרכי הגישה והצגת התוצר בסוף הבדיקה.

6.2 מצב אקטיבי

בשלב זה יש לבצע את בדיקות החדירה עצמן על פי מתודולוגיה הנבחרת (למשל Osstmm) בדגש על הנושאים הבאים

- 6.2.1 **בדיקות קונפיגורציה** (בהתאם ליכולת הגישה לנתונים).
 - הגדרות SSL (גרסה, אלגוריתם, אורך מפתח, תוקף).
 - בדיקות של DB Listener
 - הגדרות קונפיגורציה תשתיתית
 - הגדרות קונפיגורציה אפליקטיבית
 - טיפול בסיומות קבצים, לדוגמה קבצים עם סיומת של asa, inc לא אמורים להיות מוצגים למשתמשים כיוון שעלולים להכיל מידע רגיש. בנוסע קבצים עם סיומות כמו old,bak,rtf,ppt,xls,doc,pdf,txt,java,tgz,gz,tar,zip מוצגים או יורדים לתחנות המשתמשים, יש לוודא כי הנ"ל לא מתקיים ואם כן שלא מכיל מידע רגיש.
 - בדיקת המצאות קבצים ישנים / גיבויים / קבצים לא מקושרים
 - בדיקת מתודות HTTP מעבר ל GET ו- POST כגון: Trace, connect, options, delete, put – יש לוודא כי לא ניתן להפעיל מתודות אלה.

6.2.2 בדיקות לוגיקה עסקית

- מעקף לוגיקה עסקית
- Reflected XSS
- Stored XSS
- DOM XSS
- Cross site flashing
- SQL Injection
- בדיקות התקפות אפליקטיביות נפוצות אחרות

6.2.3. בדיקות הזדהות

- בדיקת זרימת מידע רגיש בתוך לא מוצפן
- Brute Force בדיקת
- בדיקת מעקף מנגנון ההזדהות
- בדיקת ניהול Browser Cache
- בדיקת חוזק מזהה שלישי (במקרה של הזדהות חזקה)
- בדיקות של Race Conditions למשל על ידי הגדרת משתמשים מרובים עם אותו "שם משתמש" וביצוע התקפות Brute Force

6.2.4. בדיקות הרשאות

- Path Traversal
- מעקף מנגנון ההרשאות
- זיהוי וניצול הרשאות משתמש לקויות
- זיהוי/ניצול הרשאות לקויות במקורות המידע: בסיס הנתונים והקבצים.
- Privilege escalation

6.2.5. בדיקות ניהול תקין של Session

- בדיקות של חוזק Session token
- בדיקות הגדרות אבטחה של Cookies (Secure, HttpOnly)
- Session Fixation
- CSRF

6.2.6. בדיקות אימות קלטים

- LDAP Injection
- XML Injection

- SSI Injection
- XPath Injection
- IMAP/SMTP Injection
- Code Injection
- OS Command Injection
- HTTP Splitting/Smuggling

6.2.7 בדיקות DOS אפליקטיביות

- SQL Wildcard attack
- נעילת משתמשים
- שמירת מידע מיותר בקבצי הלוג
- שמירת מידע מיותר באובייקט Session

6.2.8 בדיקות שימוש ב- Web Services

- Information Gathering – למשל חשיפת WSDL
- בדיקת מבנה XML
- SOAP Attachments
- Replay Attacks
- בדיקת חשיפה של פרוטוקולים מעבר ל SOAP

6.2.9 בדיקות AJAX

- ביצוע בדיקות כלליות – SQL Injection, XSS, Ajax Bridging, CSRF וכו'.

6.2.10 בדיקות נוספות

- שמירת מידע רגיש בתחנת הקצה
- זיהוי ממשקים להעלאת קבצים למערכת
- זיהוי ממשקי עריכה, עדכון תוכן או כל שינוי תצוגת דפים באתר
- זיהוי כל סוג של ממשק אדמיניסטרטיבי
- בחינת אופן השימוש במנגנון Captcha
- בחינת מדיניות סיסמאות
- בדיקת יכולת הרצת קוד מרחוק
- בדיקת מניעת שירות למערכת
- זיהוי הפלטפורמות שעליהן מבוססת המערכת וניסיון לזהות הגדרות לקויות של אותה טכנולוגיה.

- חשיפה או יכולת הרצה של פרוצדורות, פונקציות, חשיפת WS אסורים, גישה (כולל קריאה) לטבלאות חסויות וטבלאות מערכת.
 - בתהליכים המחייבים פעולה לפי סדר מתוכנן: יש לוודא שאין יכולת להגיע למקומות באפליקציה שלא דרך תהליך הזרימה המתוכננת.
 - באזורים מזהים באפליקציה: יש לוודא ניהול מאובטח של ה- Session (הצפנה אפליקטיבית, חתימת נתונים, וכו')
 - חשיפת מידע: גרסאות תוכנה/חומרה, טכנולוגיות, קבלת הודעות מערכת ו/או הודעות שגיאה מפורטות.
 - זיהוי ויכולת ניצול שירותים מיותרים, תוכנות מיותרות/מסוכנות
 - הפעלה או חשיפה של קבצים, תוכן של מחיצות לא מורשים
 - יכולת ביצוע Denial of service
 - חשיפה לפורטים/שירותים אסורים
 - פרוטוקולים שאינם 80 או 443
 - התקפות ברמת ה- IP
- רשימה זו הינה קובץ הנחיות כללי ואינה תבנית מוגדרת לביצוע הבדיקה.

7. תאימות לתקן PCI

סעיף זה רלוונטי למערכות המחויבות לעמוד בדרישות תקן אבטחת המידע בתעשיית כרטיסי האשראי PCI-DSS – Payment Cards Industry Data Security Standard.

כמענה לדרישות תקן PCI – אליו מחויב ממשל זמין כגוף סולק המספק את שירות התשלומים – בכל בדיקת החדירות המתבצעת לאחד מרכיבי שירות התשלומים (המשמשים לעבוד, איחסון או מעבר נתוני אשראי), על מתודולוגיית הבדיקה לענות על הדרישות הבאות:

- 7.1 הבדיקות תהיינה מבוססות על גישות מקובלות בתעשייה לביצוע בדיקות חדירות (לדוגמא, NIST SP800-115).
- 7.2 על בדיקות החדירות לכסות את כל סביבת נתוני מחזיקי כרטיסי אשראי ונתוני אשראי (כולל רכיבי החומרה המקושרים למערכת, כדוגמת 'קורא שפתיים').
- 7.3 במסגרת בדיקות החדירות תתבצענה בדיקות מתוך ומחוץ לרשת.
- 7.4 יבוצע בדיקות לאימות כל סגמנטציה ובקורות על היקף הבדיקות.
- 7.5 יבוצעו בדיקות חדירות לשכבת האפליקציה ולכל הפחות פגיעויות המפורטות בתקן PCI.
- 7.6 יוגדרו בדיקות חדירות לשכבת הרשת במטרה לכלול מרכיבים אשר תומכים ביכולות רשת ובמערכות הפעלה.
- 7.7 יתבצעו סקירה ובדיקה של איומים ופגיעויות אשר נתגלו בשנה האחרונה.
- 7.8 יתועדו תוצאות בדיקות החדירות ותוצאות פעולות התיקון אם היו כאלו.

8. דיווח

דוח הבדיקה יוגש למנהל תחום בדיקות חדירות במערך הגנה בסייבר בממשל זמין לאישורו הסופי, שיכלול את הדרך המלאה והמפורטת מימוש הממצאים, אם נמצאו כאלה, סיכום והתרשמות אישית וכמו כן את שיטת מימוש התרחישים וההמלצות לתיקונם.